

Az Istenre bízott nemzet (Mt 7,24-25)

Hitvallással kezdődik Magyarország alaptörvénye, melynek első mondata így hangzik: „Mi, a Magyar nemzet tagjai, az új évezred kezdetén, felelősséggel minden magyarért, kinyilvánítjuk az alábbiakat: Büszkék vagyunk arra, hogy Szent István királyunk ezer évvel ezelőtt szilárd alapokra helyezte a magyar államot, és hazánkat a keresztény Európa részévé tette.”

Az országalapító, Krisztus Igéjére építette nagy munkáját. Többet, mint házat: hazát! A magyarok országát, hogy az ellenálljon a történelem viharainak. Menyinyi nép eltűnt azóta, s költözött a történelemkönyvek lapjaira. Mi azonban elmondhatjuk, Vörösmarty szavaival: “És annyi balszerencse közt, / Oly sok viaszly után, / Megfogyva bár, de törve nem, / Él nemzet e hazán.” Még a lánglélekű Petőfi is azt verseli: „Isten csodája, hogy áll még hazánk.” Csodára pedig csak az Isten képes. Akihez országát és népét téríti István. Vérrel, kínnal, könnyel. Abban a korabeli Európában, amely még sziklára épített ház volt, nem volt más út és lehetőség a megmaradáshoz, “mint az Isten útja.”

István keresztúthoz érkezik. A kereszt útjához. A király, nem csak hívő emberként, de reálpolitikusként is azzal szembeül, hogy a hazát nyert, nemzetét formálódott honfoglaló törzsek megmaradása a keresztény Európában, csak

úgy lehetséges, ha Istenre bízta magát a nemzet. Az augsburgi csatavesztés is azt jelzi, a kalandozások korának leáldozott, új utat kell keresni, ha élni akar, ha megmaradni akar Kárpát-medencei szállásterületén a nemzet.

István jámbor, szelíd, de erős hittel kormányzó államférfi, akinek azonban

erős kézzel, rendíthetetlenül kell keresztülvinnie elhatározását, a keresztény Magyarország megteremtését. Hartvik püspök legendájában azt olvassuk róla, olyan ember volt, akinek: „Krisztus a száján, Krisztus szívén, Krisztust hordozta minden tettében”. Egyértelművé tette törvényeiben, fiához írt Intelmeiben, hogy a keresztény hitet meg kell őrizni, az egyház és állam rendjét tiszteletben kell tartani.

Ezer évre alapozta meg ezzel első királyunk az ország jövőjét. Sziklára épített házat, európai hazát hagyott az utó-

dokra. Nekünk, kései utódoknak az a tét, hogy legalább e kicsinyke maradékot képesek vagyunk-e megtartani Szent István országából? Intelmeit képesek vagyunk-e észben és életben tartani, összezsugorodott Kárpát-medencei életterünkben? Vagy pedig, miután túléljük a múltat, 1100 év nagy viharait, elveszünk a jövőben, és a história lapjaira költözik a magyar nemzet? Az idők nem kedvezők. Az európai sziklára épített ház, ma már a múlté. Töredékeiben létezik csupán. Helyét átvette a nemzeti öntudatot erodáló globalizmus, az európai keresztény civilizáció fokozott erejű szétverése és semmibe vévése. Európa országútjain csendesen szivárog az iszlám. S, ha valakik, mi igazán jól tudjuk milyen könnyű így, csöndes beszivárgással, egy országot elveszíteni... Európa ma egy könnyen meghódítható, belakható terület, ahol az érkező civilizáció a lakóhelyért, megélhetésért és biztonságért cserébe új hitet, gyermekszaporulatot, új fundamentumot ígér. Ez az alap azonban már nem a Krisztusra épülő szegletkő lesz, hanem egy kíméletlen, embertelen világvallás fundamentalizmusa.

A kultúrák harca, az iszlám világméretű terjedése, a modern népvándorlás közepette kellene ennek a fogyatkozó népnek és e kicsiny országnak jövőt építenie. Ehhez pedig Kányádi szavaival, “egyetlen batyunk, botunk, fegyverünk az anyanyelv.” Vértelen háború ez. Főszerplői az édesanyák. Nagy a felelősségük, hiszen őseik hitét, nyelvét és örökségét kell továbbadják utódaiknak.

Istennek hála, azonban nem csak fájó kérdések lebegnek felettünk. Látjuk, hogy kicsiny anyaországunk erősödik. Mert csak egy erős ország képes megtartani a nemzetet. Egy olyan ország, amelynek világos elképzelései vannak a jövőről. Amely ki meri mondani, hogy elég volt a holt lelkekből, az országcsönkítésből, legalább az a kicsi maradék, az legyen újabb ezer évre sziklára épített ház. Az legyen a magyarok országa. Ehhez adjon nekünk erőt és áldást az Úr Isten!

Fábián Tibor,
nagyszántói lelkipásztor

Szerkesszük együtt !
szertetnaptar@gmail.com

Szeretettel hívjuk fel a lelkipásztorok, presbiterek, gyülekezeti tagok figyelmét, hogy gyülekezeti tudósításaikkal, fényképekkel teljesebbé tehetik egyházi életünk naptári összefoglalóját.

A beszámolókat szerkesztőségünk E-mail címére, a **szertetnaptar@gmail.com**; vagy postai címére, Ref. Lelkészi Hivatal 076 74 Dražňov 216, küldhetik. **Beküldési határidő 2018. október 15!** A határidő után érkezett anyag megjelenését nem garantáljuk. Amennyiben nem kapnak visszajelzést elektronikus levelükre, kérem lépjenek telefonos kapcsolatba a szerkesztőséggel. Előre is köszönjük segítségüket.

Csoma László

Valótlan vagyok! És akkor...?(!)

„Senkinek se tartozatok semmivel, csak azzal, hogy egymást szeressétek, mert aki a másikat szereti, betöltötte a törvényt.” (Rom. 13, 8)

Úgy gondolom, a cím kis magyarázatra szorul. Azt, hogy valótlan vagyok, most egy pozitív és egy negatív szempontból is szeretném megvilágítani. Természetesen mindez saját példán alapul, de ha esetleg bárki magára ismer, csak tessék bátran velem együtt mélézni, méltatlankodni, s elemezni e kifejezés életünkre kivetülő valóságát.

Az egyik értelmezés szerint valótlan azért vagyok, mert sajnos akármennyire is eleven a fejemben a mindennapi élet feladatköre, lehetőségei, köteleességei, kikapcsolódási lehetőségei, a pihenés aktív és hasznos mibenlétei, sajnos nagyon sokszor megragadok az elméletnél és a „semmittevésnél”. Legalábbis ha azt veszem alapul, mi mindent tehetnék, sokszor a „semmivel” töltöm a drága és értékes időmet, két szóval, lusta és érdektelen vagyok. Én ezt azért nevezem „valótlan” állapotnak, mert az élet ke-reke forog, telnek a napok, s én nem értékelem eléggé a mindennapok lehetőségeit. Nem élek a valóságban, hanem valótlannak nyilvánítom cselekedetlenségemmel. Például: egy jó ideje már el szeretnék olvasni egy könyvet, elkezdtem már párszor, de az utóbbi időben vagy lera-gadok az internet nyújtotta korlátlanossággal, esetlegesen korlátozottsággal, vagy egyszerűen úgy gondolom, elég fáradt vagyok ahhoz, hogy ne fárasszam a szemem és elmém az olvasás adta fantáziadús világgal. Azonban ez csak egy példa. Hogy rövidere fogjam: nem használom a mindennapokban elegendő mértékben adottságaimat, talentumomat, lehetőségeimet, és nem fejlesztem a fejlesztésre valót – ismétlem magam, már vallottam színt ez ügyben, s bár dolgozom rajta, a probléma még fennáll. Így arra sincs jogom, hogy másnak „okoskodjak”, miért nem csinálja ezt vagy azt, mivel én sem teszem kellőképpen „tehetni-valóimat”. Nem vagyok elégedett, s ez időnként átcsap felszíni depresszióba, csalódottságba, elkedvtelenedésbe, negatívumba, miszerint az elmúlt időt már úgysem pótolhatom be, s ezzel szépen elpalástolom a mai aktivitás nyújtotta reménysugarat is. Ez egyáltalán nincs rendjén. Találnunk kell minden nap legalább egy olyan dolgot, amire lefekvés-kor azt mondjuk: „de jó, hogy ezt megcsináltam, örülök neki.” – s máris jobban alszunk el, s kellemes érzéssel nézünk egy újabb nap elé. Tudom, ez csak egy része annak a sok gondolatnak, mely a nap folyamán átfut és futkos a fejünkben, de ez lehet az a pozitív kis részecske, mely a napunk nagy részének nehézségeit segít naposabb oldalról látni. Így valótlanságunkat valósá váloztatjuk, s könnyebbé válik az emberi közösségben való létünk, mozgólódásunk, talán „könnyebb” hálát adva imádkozni.

Valótlanságomat egy másik szempontból, egy pozitív oldalról is szeretném leírni Neked. Különös – ha nevezhetem annak – tántumnak tartom, ha az ember nem rosszindulatú. Ezt az évek során nagyon megtanultam értékelni, bár tudom, sok esetben hihetetlen nehéz megélni, úgy igazán legbelül is. Most erről a legbelülről szeretnék kicsit írni. Induljunk ki onnan, miért tartom ezt az állapotot valótlannak. Ezt az állapotot arra nézve tartom valótlannak, hogy keresztyénnek nevezem és tartom magam. Ha pedig keresztyén vagyok, akkor valójában nem lenne szabad sem rosszat kívánnom másnak, sem arra gondolnom, hogy másnak rossz legyen, mi több, mindezt hallható szóval a másik tudtára adni, esetleg szándékos cselekedetekkel kifejezni. A valóságnak annak kellene lennie, hogy jól gondolok lelkemben és szívemben ak-

Simon András grafikája

kor is, ha azt a másik „nem érdemli meg”, mert ugye nem érdem szerint, hanem kegyelemből létezőnk mindannyian. Azonban sajnos vannak alkalmak a mindennapokban, amikor megfordul a fejemben az, hogy bárcsak érezné az a másik, amit „megérdemel” szavai vagy tettei alapján. Ezt viszont csak azért kívánom neki, hogy megértse, megérezze, hogy az mennyire rossz és nem azért, mert tényleg rosszat akarok neki. Ide vezetem vissza a tántum mibenlétét, hogy tényleg soha nem éreztem, hogy azt akartam, hogy annak a másíknak tényleg rossz legyen, hanem azt akartam, hogy megértse tetteinek a súlyát és már múltjon is el a „büntető rossz”. Igenis örülök annak, hogy nem tudok rosszat kívánni a másíknak. Mindez talán valótlannak tűnhet talán egyeseknek, hogy hogyan lehet egyben kívánni és nem kívánni a rosszat, viszont úgy gondolom, nem én vagyok az egyetlen, aki így érez, szemléli, álmélikodik... A valódi keresztyén érzést tehát kissé valótlannul élelem meg, azonban igyekszem azon, hogy ezt a kis valótlanságot is kiűzzem bensőmből. Nem helyénvaló, de azért akartam megírni, hogy ha esetleg hasonló „valótlansággal” küzdesz, lásd,

nem vagy egyedüli halandó, aki kísértésbe esik. A fontos az, hogy belásd hibádat és imádkozz, hogy a jobbik, bár talán egyben a nehezebbik utat tudd választani. Biztos vagyok benne, hogy lelked mélyén sokkal jobban fogod magad érezni. Amint mondani szokták: „Gyakorlat teszi a mestert...”

Ezt a két meglátásomat azért gondoltam „egy napon” említeni, mert mindkettőben fontos szerepet játszik a szeretet. A szeretet magunk és felebarátunk iránt. Szeretnünk kell magunkat és szeretnünk kell a másikat is. Így tudjuk csak betölteni a törvényt, melyet a jó Isten számunkra betöltetésre meghagyott. Nem létezik az egyik szeretet a másik nélkül. Nem tudjuk eléggé szeretni a másikat, ha magunkkal nem vagyunk jóban, úgyszintén nem lehetünk elégedettek magunkkal, amíg nem szeretjük ugyanolyan mértékben a másikat, mint magunkat. Nem véletlenül van ez így. A jó Istennek, mint mondani szokás „jó a humorérzéke” és kellőképpen „edzi” az embert valós és valótlan állapotában. Te hogy vagy ezzel? Saját bevallásod szerint vannak valótlan pillanataid Neked is, vagy esetleg a világ által mutatott „valóság” fényében látod azt? A „szemet szemért, fogat fogért” és a „tartsd oda a másik orcádat is” közül melyik áll közelebb igazán a lelkedhez? Az egyik a keresztyéni-, a másik a világi valóság, ha szabad így neveznem.. A mi feladatunk viszont az, hogy a világi törvényekben nap mint nap tisztességesen és jószágban élve betöltsük az Úr törvényét. Mondhatni az egyik testi-, másik pedig lelki épségünk érdekében. Ismét egy teljesség, mely békével, elégedettséggel, szeretettel öleli körbe életünket.

Kedves Testvérem! Azon legyünk, hogy értékeljük és használjuk adottságait, lehetőségeinket, s próbáljunk megmaradni a keresztyéni jóakarás által nyújtott reménységben. Igyekezünk erősíteni magunkban és másokban a szeretet érzését, félretéve a civakodást, türelmetlenséget, elégedetlenkedést és kételkedést.. A jó Isten mindenről és mindenkiről gondoskodik, s mindent a maga idejében kellőképpen elbírál, levéve ezt a feladatot a vállunkról. Adjunk hálát minden nap azért is, hogy szerethetjük a jó Istent, hogy mindig vannak emberek, akik szeretettel fordulnak felénk és akik felé mi is szeretettel fordulhatunk. A Mindenható senkit nem hagy egyedül, csak keresnünk kell és találunk.

Adja a mi drága Istenünk, hogy mindig akarjunk keresni és látni a jót, a szeretetet, s megtalálni az egyensúlyt a valós és valótlan állapot között. Mindannyiunk életére, szívére-lelkére, elméjére, tevékenykedésére, kérem a jó Isten áldását.

Csoma Annamária

NŐK A BIBLIÁBAN - Mária Magdolna

- Jézus női tanítványa (Lukács 8:2-3)

Mária Magdolna, azaz pontosabban, a Magdalai (Magdalából származó) Mária, valószínűleg egy halászfaluból származott Galilea vidékéről. Mivel a legerjedtebb női név akkoriban a Mária volt, ezért használják az evangélisták a származási helyét mintegy vezetéknevként, hogy megkülönböztessék őt a többi Mária nevű, Jézust követő asszonytól.

Lukács 8:2-3 több asszony mellett felsorolja az ő nevét is, mint Jézussal együtt utazó és a szolgálatát támogató asszonyok egyikét. Ugyanez a fejezet számol be arról, hogy Jézus hét ördögöt űzött ki belőle, amelyet a Márk 16:9 megerősít. A hetes szám a zsidó hagyományban a teljességet jelenti, amellyel valószínűleg azt jelképezik az evangélisták, hogy Mária Magdolna teljesen az őt megszálló démonok hatása alatt volt, emberileg lehetetlen volt megszabadulnia, így egyedül Jézus hatalma jelentette számára a menekülés útját.

Lukács evangélista azt is megemlíti, hogy Mária Magdolna, valamint más asszonyok, úgymint Zsuzsanna és Johanna „*az ő vagyonukból szolgálnak neki,*” arra enged következtetni, hogy Mária is a tehetősebb asszonyok közé tartozott, akik anyagilag is támogatták Jézus szolgálatát. Az evangéliumok több helyen is említik az asszonyok jelenlétét Jézus szolgálata során, s a felsorolások között Mária Magdolna mindig első helyen szerepel, ami arra utal, hogy az evangélisták őt tartották a vezéregyéniségnek a többi asszony között.

Mária Magdolna, valamint Mária, a kis Józse és Jakab anyja és Salomé a távolból nézik Jézus keresztfeszítését (Márk 15:40, Máté 27:55-56, Lukács 23:49, János 19:25), majd jelen vannak, amikor arimátiai József eltemeti Jézust. Az evangéliumok tanúsága szerint, Mária Magdolna egyedül vagy pedig néhány asszony kis csoportjával együtt találja meg a feltámadás reggelén az üres sírt, s az első híradást az üres sírról ő közli a tanítványokkal, majd Péter visszatér, hogy meggyőződjön a szavai hitellességéről. János 20:11-18 szerint Mária egyedül volt a sírkertben, s két angyalt látott ülni ott, ahol Jézus teste volt azelőtt. A feltámadott Jézust először a kertésznek hiszi, majd miután Jézus nevéen szólítja őt, felkiált: Rabbuni! Meg akarja érinteni Jézust, aki azonban ezekkel a szavakkal állítja őt meg: „*Ne illess engem; mert nem mentem még fel az én Atyámhoz*” (János 20:17a)

Mária Magdolnát később megpróbálták a név nélkül szereplő bűnös asszonnyal azonosítani (Lukács 7:35-50), akiről azonban soha nem írják azt, hogy prostituált lett volna. Az akkori kor hagyománya szerint, a „bűnös” megnevezés jelenthette azt is, hogy nem tartotta be Mózes törvényeit.

Először I. Gergely pápa Kr. u. 591-ben mondott beszédében jelenti ki, hogy Mária Magdolna azonos a Jézus lábát drága kenettel megkenő bűnös asszonnyal és Márta testvérével, Máriával. Ugyanakkor ő az első, aki Mária Magdolna hét ördögét szexuális természetű bűnnek nevezi. Beszédében kitér arra, hogy a Máriát megszálló hét ördög nem más, mint a hét főbűn, amelyek közül az ő esetében legnagyobb a kéjelgés volt, amelyet a Megváltó lábainál keservesen megbánt, és feloldozást nyert. Ezután a magdalai Máriát 1400 éven keresztül prostituálnak vagy szexuális szabadoassággal élő gazdag asszonnyak tartották a nyugati egyházban. Ezzel azonban a keleti ortodox egyház soha nem értett egyet, mivel az Máriát Jézus egyik női tanítványaként ismerte el, és nem bocsátkozott, ilyen jellegű találgatá-

sokba az őt megszálló hét ördög természetével kapcsolatban.

A magdalai Mária megítélésében a protestáns teológia hozott némi változást. Először is, vitakoztak azzal, hogy a névtelen bűnös nő, Márta testvére és Mária Magdolna ugyanazon személy volna, ám ez a vita egy időre elült a Luther által előidézett változások miatt. Zwingli követelte, hogy a katolikus egyház vesse el Mária Magdolna kultuszát, Kálvin János pedig egyenesen megbotránkoztatónak tartotta, hogy az egyház valaha is hitt abban, hogy a három említett asszony ugyanazon személy volna. Az ellenreformáció azonban visszatér Mária Magdolna, a megtérő bűnös asszony (vagy prostituált) alakjához, és a barokk művészetben ebben a szerepben kerül megformálásra. A katolikus egyház végül 1969-ben mondta ki kategorikusan, a római kalendárium kiadásakor, hogy Mária Magdolnát nem azonosítja sem Márta testvérével, sem a névtelen bűnös asszonnyal, hanem kizárólag az az asszony, aki tanúja volt Jézus feltámadásának. A bűnös (vagy bűneitől megtisztuló prostituált) asszony legendája ennek ellenére tovább él, amelynek azonban semmilyen bibliai alapja nincs.

Györky Szilvia

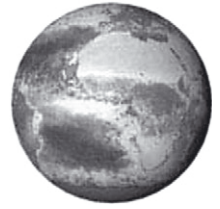
BIBLIAOLVASÓ

vezérfonala

1.	H.	4Móz 2	Lk 21, 5-6
2.	K.	4Móz 3	Lk 21, 7-19
3.	Sz.	4Móz 4, 1-16	Lk 21,20-24
4.	Cs.	4Móz 4,17-49	Lk 21,25-38
5.	P.	4Móz 5	Lk 22, 1-6
6.	Sz.	4Móz 6, 1-21	Lk 22, 7-23
7.	V.	4Móz 6,22-27	Lk 22,24-30
8.	H.	4Móz 7, 1-41	Lk 22,31-38
9.	K.	4Móz 7,42-89	Lk 22,39-46
10.	Sz.	4Móz 8	Lk 22,47-53
11.	Cs.	4Móz 9, 1-14	Lk 22,54-65
12.	P.	4Móz 9,15-23	Lk 22,66-71
13.	Sz.	4Móz 10, 1-10	Lk 23, 1-5
14.	V.	4Móz 10,11-36	Lk 23, 6-12
15.	H.	4Móz 11, 1-15	Lk 23,13-25
16.	K.	4Móz 11,16-35	Lk 23,26-31
17.	Sz.	4Móz 12	Lk 23,32-43
18.	Cs.	4Móz 13	Lk 23,44-49
19.	P.	4Móz 14, 1-25	Lk 23,50-56
20.	Sz.	4Móz 14,26-45	Lk 24, 1-12
21.	V.	4Móz 15, 1-21	Lk 24,13-35
22.	H.	4Móz 15,22-41	Lk 24,36-49
23.	K.	4Móz 16	Lk 24,50-53
24.	Sz.	4Móz 17, 1-15	Efézus 1,1-14
25.	Cs.	4Móz 17,16-28	Ef 1,15-23
26.	P.	4Móz 18	Ef 2, 1-10
27.	Sz.	4Móz 19	Ef 2,11-22
28.	V.	4Móz 20, 1-13	Ef 3, 1-13
29.	H.	4Móz 20,14-29	Ef 3,14-21
30.	K.	4Móz 21, 1-9	Ef 4, 1-16
31.	Sz.	4Móz 21,10-35	Ef 4,17-32

OKTÓBER

VILÁGOLDAL

Hitről hívőknek

SOHA TÖBBÉ! SZENT BERTALAN ÉJSZAKÁJA - 446 ÉVE PROTESTÁNS VÉR ÖMLÖTT A PÁRIZSI UTCÁKON

AMIKOR A VALLÁS ÉS A GYŰLÖLET A HATALMI VISZÁLY ESZKÖZÉVÉ VÁLT

Az európai történelem egyik szégyenfoltja - kontinentális vallási migráció

Éppen 446 éve, augusztus 23-ról 24-re átvezető éjszaka történt meg nem csak a francia, hanem az európai történelem, egyesek szerint a világtörténelem egyik legszégyenletesebb mészárlása, ami a katolikus uralkodó család és a protestáns ellenállást tanúsító százezrek beharcának drámai kirobbanása volt. A „párizsi vérnász“ néven elhíresült dráma végeredményeként került sor az első nagyméretű európai vallási-hitbeli migrációra, amikor hitük és egzisztenciájuk, pusztá megmaradásuk érdekében ragadtak vándorbotot a túlélők, menekülők több százazres nagyságrendben. Schöpflin Aladár 1934-ben Berend Miklósné Szent Bertalan-éjszaka c. regénye kapcsán írt kritikájában fején találta a szöveget:

„A világtörténelem legszörnyűbb jele-
neteinek egyike, amikor 1572. Szent Bertalan
napjának délelőttjén Medici Katalin
udvarának hölgyeivel felvonult ahhoz a
kőbányához, amelybe az előző éjszaka le-
mészárolt hugenotta vitézek holttesteit do-
bálták, több, mint ezret...A politikai ma-
gyarázat közismert. Szent Bertalan véres
éjszakájának előidézéséhez nem sok köze
volt a vallásnak. Legfeljebb ürügy volt, lo-
bogó, mellyel a két párt, a Katalin köré
gyülekezett katolikus liga és a Navarrai
Henrik vezetése alatt álló hugenották ha-

talmi vetélkedése búj meg...A bős kez-
lenség, mellyel ez az éjszaka végbement,
arra utal, hogy a politikai gyűlöletnek, valami
tudat alatti, s csak utólag kibukkanó lélek-
tani okoknak is kell lappangani“.

Igen, a politikai és a személyes gyű-
löletnek. Ha valami hatalmas, égre
írandó tanulsága van ennek a szörnyű
éjszakának, akkor az talán ez: nem lehet
hagyni, hogy a politikai vagy a szemé-
lyes cselekvés fő motívuma a gyűlölet le-
gyen ma sem, holnap sem, sohasem - és
sehol sem ezen a világon, mert akkor
Szent Bertalan éjszakája térhet vissza
történelmi lídercként és láthatatlan gyil-
kos kézként. És még egy dolog: azt sem
lehet hagyni, hogy a politika a keresz-
tyénség bármely irányát, vagy a vallások
bármelyikét zászlajára írja, és vallási-
ideológiai jelszavak mögé vonultassa
fel a gyűlöletet és a hatalmi érdekeket.
Joggal kérdezte Illyés Gyula monumentá-
lis reformáció-versében: „Nem volt nagy
ár/mégis a harminc évi döghalál,
/d'Aubigné dühe, Coligny halála,/Szent
Bertalan bosszútlán éjszakája...“?

Szent Bertalan bosszútlán éjszakája - és a történelem véres fintora

Gaspard de Coligny hugenotta admi-
rális volt az egyik oldal vezetője, akit la-
kása ablakából hajítottak ki kivégezve.
Amint Francois Dubois történelmi fest-
ménye, még közelebbről Giorgio Vasari
falfestménye Coligny, Franciaország
marsallja meggyilkolását ábrázolja. Őt
már többször próbálták eltenni láb alól,
hiszen a hadseregben igen népszerű re-
formátus admirális potenciális ellenerőt
képviselt mindenfajta gyalázatos udvari
praktikával, könnyelmű léhasággal, poli-
tikai merényletszövögetéssel szemben. A
borzalom éjszakáján is 4000 fős serege
állomásozott a lezárt Párizs körül. És mi-
lyen szörnyű fintora a történelemnek,
hogy mindez akkor történt, amikor a ka-
tolikus-protestáns felek kibékülésre ké-
szültek - egy házasság révén. Az évtize-
des ellentéteket azzal próbálták meg
enyhíteni, némelyek remélték megszün-
tetni, hogy a protestáns Navarrai Henrik,
aki később IV. Henrik néven francia ki-
rály lett (s amikor a trónért áttért hugen-
otta hitéről katolikusra, mondta az ér-
dekvezérelte szlogent: Párizs megér egy

misét!), nőül vette *Valois Margitot*. Erre a házasságkötésre gyűltek össze Párizsban a főurak, tábornokok, főpapok és polgárok, meg katonák - mindkét oldalról. És ekkor következett be a tragédia. Igazi okairól a mai napig folynak az elméletgyártások, de fő hajtóerőit jól ismertetik a google.hu magyar és idegen nyelvű anyagai, ha beütjük a keresőszót.

Politikai befektetés, bűnbakképzés mint annyiszor - az „új vallás“ követői mindennek okai

A király, IX. Károly Párizs városa jegyzőkönyvei tanúsága szerint, anyja és testvére, az Anjou herceg jelenlétében azt magyarázta fennhangon, hogy az „új vallás“ követői összeesküvést szőnek megbuktatására, s az állam ellen, és máris felzaklatták Párizs népének nyugalmát. Ezért elrendelte Párizs szigorú őrizetét (pedig valójában nem fenyegette senki a fővárost, Coligny seregei védelmi célból állomásoztak Párizs közelében), bezáratta a városkapukat, a Szajánán lévő csónakokat eltávolíttatta, és a városi rendőrségnek fegyvert osztatott ki. Kitől félt Ófelsége? Vagy titokban már a Szent Bertalan éjszaka előkészülete forgott a fejében, éppen ezért lezáratt minden bevezető utat, hogy zárt ajtók mögött hajtassa végre a gyalázatos vérnászt?

„A király akarata ez!“ - ömlik a vér a párizsi utcán

Hogy mennyire lehet visszaélni mindezzel, arra jó példa *Guise* hercegének fennebb idézett mondata. A tömeges mézszárlásra ösztönző szavakat nem a király, IX. Károly adta ki, hanem a herceg. S mint gyutacs, szikra, robbantotta szét a lelkekben a kölcsönös gyűlöletet, indította el a testvérháborút, aminek a vége az egyik legnagyobb európai keresztyén belmigráció lett, sok ezer halottal. A tömegmészárlás okai között a *politikailag instrumentalizált, eszközként felhasznált vallás*, a feldolgozatlan személyes és hatalmi gyűlölet mellett angol történészek szerint (*Natalie Z. Davis, Janine Estebe*) az érintettek frusztráltsága és vérszomjéhsége, egyfajta hatalmi eksztázis is szerepet játszhatott.

Julien Couduy szemtanúk történelmi levéltárakban, feljegyzésekben fennmaradt vallomásaiból idézi egy strassburgi polgár megdöbbenő beszámolóját: „Párizsban szörnyű jelenet alakult ki. Csakhamar nem volt olyan utca, köz, ahol ne folyt volna a vér. Mindenütt halottak tetemei. Még a Szajánát is holtak testei borították, és a víz vérvörös volt“.

Korabeli statisztikák és reakciók - pápai emlékérem a hugenották lemészárlása alkalmából

A király ugyan nagyon sajnálta Coligny halálát, ezt a Parlament előtti beszédében is kifejezte, mégis... Mégis fenntartotta azt a véleményét, mondhatjuk már nyugodtan, koncepciói téveszméjét, hogy a hugenották ellene konspiráltak, ezért volt szükség az elrettentésre. *XIII. Gregor* pápa pedig emlékérmét veretett, és *Te Deumot* énekelt. Az érmén ez a szöveg áll: *Ugonottorum strages 1572 - A hugenották legyőzésére 1572*. A hátoldalon egy kardot és keresztet emelő angyal áll a lemészárolt hugenották előtt. Miről is van szó? Arról, hogy a reformáció egyre győzelmesebben és lelkileg erősen hódított Európában. A ma többségében katolikus Lengyelország és Magyarország is többségében protestánsná lett. Luther, Kálvin, Zwingli, Knox tanai futótűzként terjedtek Európában. Milyen jól jött egy ilyen vérnász a pápai hatalomnak. Az ő kezük tiszta maradt, a piszkos munkát elvégezték a franciák. Sok jel utalt arra, hogy ez a véres éjszaka közvetlen következménye volt az emberi és hatalmi/állami/királyi magatartás, gondolkodás „mélyreható elvadulásának“ - írta elemzésében *Ilja Mieck* göttingeni történész.

Az elvadulás áldozata lett Párizsban 3000 ember, legnagyobb részük hugenotta, francia református. Szent Bertalan éjszakájától október végéig Franciaország több városában is felrobbant a gyűlölet bombája. Mészárlás volt Toulouseban, Bordeauxban, Lyonban, Bourgesban, Rouenben és Orléansban. Becslések szerint ezekben a testvérharcokban mintegy 15 ezer ember vesztette életét. Pár hónap alatt. A bosszútlan éjszakák áldozatai között volt *Claude Goudimel* zeneszerző, a híres zsoltárszerző, és a humanista filozófus, *Petrus Ramus* is.

Franciaország veszített - Európa és a nagyvilág nyert

Az ekkor megindult nagy menekült-hullám elsősorban Genf felé vette az

irányt, ahol a református hitsorsosok életkezdési támogatással, befogadókázakkal várták őket. De Kálvin korábbi befogadó városa hamarosan megtelt a hitsorsos migránsok sajátos típusával: a református hitük miatt üldözöttekkel. El-üldözöttekkel. Franciaország alig kiheverhető veszteségeket szenvedett. Ugyanis a hugenották voltak a legjobban képzett szakemberek, kvalifikált munkaerő az országban, órácsok, építészek, műbútorasztalosok, művészek, írók tudatjai éltek soraikban. 200 000 hugenotta indult végleg útra, akik csak emlékeikben tértek vissza olykor-olykor haza szülőhazájukba. Szaktudásukkal befogadó hazájukat gazdagították, Angliát, Hollandiát, Poroszországot, Hessen Tartományt, Dél-Afrikát és Amerikát. Nélkülük nem épült volna fel Berlin, Potsdam, Karlsruhe, nem lett volna világhírű svájci óraipar, angol textilgyártás, német, holland kertkultúra.

Emléküket nem csak a borzalmas éjszaka őrzi. *Giacomo Meyerbeer* öt felvonásos nagyoperát komponált 1836-ban Lipcsében, ott volt az ősbemutatója is Hugenották címmel. Több regény is őrzi emléküket. *A. Dumas* írt regényt, de a kanadai francia író, *Robert Merle* is írásba foglalta tetteiket „Az én jó városom, Párizs“ címmel. Magyar nyelven is több munka szól történetükről.

*

Emléknepjük, minden esztendő augusztus 23-24-e nem csak a memento mori, a borzalmas vérnász évfordulója, hanem sokkal több. Állandó felkiáltójel és figyelmeztetés a hatalom mindenkori gyakorlóihoz: vigyázzatok, kezeljétek időben a gyűlöletet, és soha, de soha ne használjátok fel hatalmatok javára sem a vallási, sem a felekezeti ellentéteket! A vallás igen veszélyes robbanóanyaga a léleknek, szellemnek és a testnek is, ha politikai időzített bombaként próbálja használni bárki is. Soha többé Szent Bertalan éjszakát!

Emlékeztető: Dr. Békefy Lajos

GYÜLEKEZETEINK életéből

Szolgálatba állítva

Ez volt a mottója, központi gondolata a barsi egyházmegyében megszervezett presbiteri konferenciának, ami 2018.8.29-én volt megtartva Pozbán.

Dukon András, a helyi lelkész igei köszöntővel, Kol. 1:9b-11 szerint üdvözölte a jelenlevőket.

Kassai Gyula, a barsi egyházmegye esperese 1Kir. 15:1-15 alapján tolmácsolta az Igét. Hangsúlyozta, hogy komolyan kell venni Isten szolgálatát, s Istennek megfelelő módon az Ő dicsőségére kell

podást kell szolgálnia. A presbiter nem egy tagja a gyülekezetnek, nem is vezetője, de bibliai kifejezéssel élve sáfára. Tudatosítani kell, hogy nem a lelkipásztor-nak dolgozik, nem is a gyülekezetnek, de Isten országát munkálja.

Az előadó a presbiteri eskü szövegére építve elmondta, hogy a hitben járásnak és az erős bibliaismeretnek nélkülözhetetlennek kell lennie. Ne embereknek akarjanak megfelelni, de Istennek kell tetszeni. Közölte, hogy egy presbiter sem lehet egyszerre világi és egyházi személy,

A presbiteri tisztségről Kálvin János szavaival élve is szólt. Szükséges, hogy szoros összefüggésben legyen maradvánnyal az elhívással, ahogyan magával az elhívóval, Istennel is.

Az elhívással kapcsolatban 1Thessz. 4:7-t és az Ef. 4:1-t idézte.

Hangsúlyozta, hogy a szorgalmas munka Isten dicsőítésévé válik.

Előadásának értékességét személyes bizonyoságtételével is növelte. Tanúbizonyosságában elmondta, 26 évvel ezelőtt miként szólt szívéhez az Ige, miszerint:

Dukon András,
helyi lelkész

Fekete Vince,
főgondnok

Kassai Gyula, barsi
EM esperese

Kiss Pál, barsi EM
gondnoka

Mente Róbert, pozbányi
gondnok úr

Somogyi Alfréd,
pozsonyi EM esperese,
SJE TK dékánhelyettese

szolgálni. Elmondta, ha a szolgálton nincs rajta Isten áldása, az nem lehet eredményes. „Az a szolgálat, aminek nincs üzenete és küldetése, a megméretetés napján könnyűnek találhatik.” A szolgálat éveinek hossza sem tartja meg a szolgálattelvőt. Szükséges, hogy egymást erősítsük a szolgálatban, hiszen mi nem egymás ellenfelei vagyunk. Egymást erősíteni kell! Végül igehirdetéséhez hozzátette, másként nem lehet szolgálni, csak úgy, ahogyan az a Szentírásban olvasható, ha teljesen az Úré a szív.

Somogyi Alfréd, a pozsonyi egyházmegye esperese és a Selye János Egyetem Teológiai Kar dékánhelyettese volt az első előadó. Három pontban beszélt a presbiteri szolgálatról, presbiteri szolgálat a múltban, a jelenben, valamint a jövőben milyennek látja ő az ideális presbiteri szolgálatot.

Hangsúlyozta, hogy egy presbiternek úgy kell viselkednie, mintha az ő magántulajdona lenne az egyházközség. Amiként odahaza gyarapodást munkál, ugyanúgy az egyházközségben is gyara-

de választani kell, s ha az egyházi mellett hozott döntést, akkor azt kell képviselnie a világban, a társadalomban is.

Elhangzott az is, hogy a tekintélyt az adja meg, ha hitben, lelkiélemben gazdag a szolgálattelvő, ugyanakkor tekintélyt erősít a szolgálat is, ám vannak, akik a sok fáradozást, a munkát és a teljesítményt nem irigylik de annál inkább az elismerést.

Ideális állapot lenne, ha hitben járó, bizonyoságtévé presbiterek állnának a gyülekezet élén; ha egyes munkaterületeken meglennének akik megszerveznék a munkálatokat. Végül hozzátette: „őszinte testvéri kapcsolat legyen köztünk, amiben egymás gyengeségeit kipótoljuk, s az erősségeket elfogadjuk és támogatjuk.”

A másik előadó, **Fekete Vince**, a Szlovákiai Református Keresztény Egyház főgondnoka volt.

Elsősorban a Szentírásról mutatott rá a szolgálatra, azon belül is Péter első levelét emelte ki (5:2-3. 4:10. 1:5-7. 4:17).

„válasszatok ki még ma, hogy kit akartok szolgálni.” (Józs. 24:15) Erre a felszólításra indult útnak, hátrahagyva a várost, ahol élt s a munkahelyet, ahol dolgozott, s elkötelezte magát magyar nyelvű lakterületen, református közösségben.

Bizonyoságtétele alátámasztotta az Igét, miszerint: „Az Istennek útja tökéletes; az Úrnak beszéde tiszta; paizsa ő mindeneknek, a kik ő benne bíznak.” (2Sám. 22:31) – a cikk írójának megjegyzése.

Előadásában választ keresett a kérdésre, arra, hogy ki a presbiter. Presbiter az, aki felelősséget vállal a gyülekezetért, a gyülekezet életéért, a szolgálatért, jelenléteért, Krisztus ügyéért. A presbiter bojtár, akire a pásztor, Jézus Krisztus bízta a nyáját. Bojtárságát nem téveszti össze a saját akaratának megvalósításával. A presbiter együtt buzog a lelkipásztorral Isten országának építésében.

Pontokban vázolta szólt arról is, hogy miként kell a presbiteri tisztséget viselni. Elsősorban hittel, amit gyakorol a családban, a gyülekezetben, a társadalomban.

Másodszor szóban, vagyis elhívásának méltóan szólal meg. Életvitelben úgy, hogy fogadalomtételét betartja. Magaviseletével minden időben keresztyén marad. Magatartásával felvállalja az együtt tartozást a Kárpát-medencében élő magyarokkal. Kiállását pedig felvállalja alkalmas és alkalmatlan időben, miközben Krisztus szeretetét képviseli.

tanúsítania.

Zárszóként idézte Füle Lajos Presbiter c. megszívlelendő versét.

Mindkét előadó az elhangzottakat gyakorlatba is ültette.

Az előadásokat követően az egyház- megye esperese szól fel, többek között azt kérve, hogy „mindazt, amit hallotunk, töltsük be küldetésként.”

Ki a presbiter? A presbiter az egyház- község alapköve, lámpása, ízesítő sója, Istenben bizakodó ember, derülátó és optimista, aktív tagja és aktív résztvevője a szolgálatnak. Ápolnia kell a rábizott javakat, méltóságteljesen kell betöltenie a tisztséget, s keresztyén magatartást kell

Kiss Pál, a barsi egyház- megye gondnoka köszönetnyilvánítását fejezte ki az előadók iránt, s megköszönte a helyi gyülekezet elöljáróinak, hogy támogatást kapva helyt kapott az egyház- megyei presbiteri konferencia.

Mente Róbert, a pozbai gyülekezet

gondnoka hangsúlyozta, hogy a presbiter-eket elöljáróknak nevezik, példát mutatva nekik kell elől járniuk a gyülekezeti életben.

2Móz. 18:21 alapján rámutatott arra, hogy az elöljáróknak istenfélőknek, hűségeseknek kell lenniük, akik együtt tudják hordozni a terheket, s teszik ezt úgy, hogy elkötelezik magukat az Úr mellett és a gyülekezet szolgálatára.

Kiemelte, hogy mennyire fontos, hogy a presbiter-ek átengedjék magukat Isten Szent Lelkének és engedjék, hogy Isten tanítsa őket.

Tudni és akarni kell az Úrhoz fordulni, Őrá nézve kell cselekedni és szolgálni, Őhozzá kell igazodni.

Beszédében hangsúlyozta, a hűség annyit jelent, „végigjárni azon az úton, amin elköteleztem magam. Isten mellett érdemes elkötelezni magunkat, Vele érdemes szövetséget kötni.”

Befejezőként elhangzott, hogy nem csak Mózes kereste egykor az istenfélő, hűséges és teherbíró munkatársakat, de ilyen presbiter-eket keres az Úr ma is.

Miután a résztvevők elénekelték a nemzeti imádságot, a Himnuszt, a lelki táplálék után mindenkit szeretettel hívtak és vártak a szeretetvendégségre is.

Sándor Veronika

a képek a BGA által támogatott fényképezőgéppel lettek elkészítve

Örömhír gyülekezeti gyermektábor az ipolysági református egyházközségben

Az Ipolysági Református Egyház- község augusztus 20-a és 24-e között immár második ízben rendezte meg napközis táborát a parókián és annak udvarán. Az ötnapos tábor alatt a kisgyerekek Jézus életével ismerkedhet-tek meg.

Az Örömhír gyermektábornak mintegy harminc táborlakója volt. A bibliai történetek által az evangélium igéjével ismerkedtek a gyerekek, mondta Izsmán Adél, Nt. Izsmán Jónás lelkipásztor hit-vestársa, a tábor egyik vezetője. Mint megfogalmazta: a tábor célja az Úr Jézus

Izsmán Jónás, református lelkész és felesége, **Izsmán Adél** a tábor egyik vezetői

Közös éneklés a templomban

megismerése, és általa közelebb kerülni az Istenhez.

A napi foglalkozások részeként az evangéliumi tanításon kívül gyermekeknek szánt egyházi énekeket tanultak a táborlakók. Kézműves foglalkozások, ügyességi játékok valamint az ipolysági

Honti Múzeum meglátogatása is színesítette a programot.

A délelőtti alkalmakon a gyerekek szülei ugyancsak megjelenhettek. A tábor résztvevői nagyon élvezték a közös énekléseket, figyelemmel kísérték a Jézusról szóló evangéliumi igét – összegezte. Az előadó rámutatott arra, hogy a bűneinket az Úr Jézus keresztyénjénél le kell tennünk és vele új életet kaphatunk.

A táborban az imádságra és egymás iránti szeretetre is tanították a gyerkőcöket. A tábor üde színpoltja volt Aski, a fia-

tal indiánfiú története. Az öt nap alatt kibontakozó történet szintén a hit megerősítéséről, az Isten iránti szeretetről szólt.

Mint Izsmán Adél kifejtette, a tábor megvalósulását segítették a gyülekezet tagjai, valamint a szülők is. Délutánonként több alkalommal a helyi 27. számú Szent Imre Cserkészcsapat tagjai szintén besegítettek a foglalkozások vezetésébe.

Pásztor Péter

a fotók a szerző felvételei

A kincs, Jézus szeretete

Családi napot szerveztek Kistárkányban

A kistárkányi református gyülekezet családi napja a rossz idő ellenére is sokakat vonzott 2018. augusztus 26-án, hiszen a református templomba nem csupán helyiek, de a környező településekről is érkeztek Krisztus nagyobb családjába tartozók, az ígére és értékes gondolatokra vágyók.

A helyi lelkipásztor, Tarr Ferdinánd köszöntőjében utalt rá, hogy az időjárás kicsit átrendezte a terveiket, hiszen azt szerették volna, ha a templomkert megtelik és az előre elkészített sátrak alatt tudnak beszélgetni, találkozni egymással és a gyerekek így tudnak játszani, ami a rossz idő miatt sajnos már nem történhet meg. Nagyjából így van ez a családi életünkkel is – fogalmazott a lelkipásztor –, hiszen eltervezünk valamit, amikor fiatalok vagyunk, mikor összeházasodunk, de kicsit átrendeződnek a dolgaink, jönnek a viharok, mindenféle problémák, bajok, de Isten azt akarja, hogy így is megálljunk, így is kiálljunk, így is megmaradjunk családi köteleinkben belül és ne dobjuk el azt magunktól, amit nekünk az Úr adott. Ennek megtartásához olyan erőforrásokra van szükség, amelyek nem magunktól származnak, nem a mi tehetségünkön jönnek elő, hanem felülről

származnak, a mennyei Atyától. Ezekben az erőforrásokban van lehetőség előre jutni, gazdagodni a családi napon – zárta felvezető gondolatait a lelkipásztor.

A délután folyamán a Karcsa-parti dicsőítő zenekar többször is szolgált, hiszen mind az előadás felvezetője-

ként, mind az istentiszteleten Istent magasztaló énekeket énekeltek és tanították a gyülekezetnek.

A család működésével és gyermekneveléssel kapcsolatos gondolatait Uzsálné dr. Pécsi Rita neveléskutató osztotta meg a jelenlévőkkel, aki „Egymást szeretni születünk” címmel tartotta meg előadását. A lelkes előadó a hallgatóság figyelmét lekötötte, hiszen a jelenlévők a koruktól, vagy családi helyzetüktől függetlenül valamennyien tudhattak kapcsolódni az érdekesítő előadás témájához és akár saját életük vonatkozásában is találhattak kapcsolódási pontokat. Az előadást követően személyes ismerkedésre, találkozásra is nyílt lehetőség az előadóval a terített asztal mellett, hiszen a helyi gyülekezet vendégségre, „nagycsaládi estebédre” hívta a jelenlévőket.

A délután további részében Isten ígéjén volt a hangsúly, hiszen a zenés áhítat minden eleme az Úrra mutata-

tott. A zenekar által vezetett közös ének után Kendi Csaba, a Zempléni Református Egyházmegye esperese a Mt 3,20-21.31-35 alapján hirdette Isten ígéjét a kétféle családról, a vér szerinti kötelékről és a Krisztus családjába tartozásról. „A legcsodálatosabb az, ha a családtagokat, rokonokat mind-

kettő egyszerre fűzi össze. Ha a rokonok testvérek tudnak lenni, testvérei egymásnak a hitben, eltökélten arra, hogy az Isten akaratát tegyék.” – fogalmazott az esperes, majd óhaját is megfogalmazva szólt a jelenlévőkhez, hogy „egyre többen válasszák Krisztus családját és törekedjenek arra, hogy Isten akaratát cselekedve szeretitek körében, vér szerinti családjukban, rokonságukban is elvégezhessek, amit az Úr rájuk bízott”.

A kistárkányi gyülekezet családi napja szorosán illeszkedett a családok évében tervezett egyházmegyei rendezvényekhez, amelyek mindegyike a család fontosságára, Isten előtti kedvességére, a családi élet isteni rendjére irányítja a figyelmet, s nem utolsósorban segítséget nyújt a tisztább, keresztyénibb családi kötelékek éléséhez.

Dr. Molnár István

KOEN vakációs bibliahét – Alsómihályi

Az Alsómihályi Egyházközség életében második alkalommal került megrendezésre a vakációs bibliahét az alsómihályi parókia gyülekezeti termében és udvarán 2018. július 23-27 között, amely ismét két nyelven – magyarul és szlovákul – valósult meg. A 15-20, több felekezet

lommal állatokat megjelentető bibliai történetek által értették, és fogadták be a gyerekek, a magyar csoport Nagy Ildikó (Boly), a szlovák csoport a helyi lelkész, Györky Szilvia magyarázatában, valamint Szatmáry Éva (Kistoronya) tevékeny részvételével és énektanításával. A

gyülekezet szolgálata az étkezések előkészítésében és a gyerekek felügyeletében való segítséggel vált láthatóvá, am más református gyülekezetből is érkeztek segítők és támogatók (Nagybári, Nagytoronya, Legenye, Kazimír). A sok nevetéssel, sportolással, krea-

tív tevékenységgel telt napokat péntek délután a szülőkkel közös áhítat majd kedélyes vendégség, szabadtéri sütögetés zárta. A gyerekek a vasárnapi istentisztelet keretében mutatták be a gyülekezet-

nek a tanultakat, egy hasznosan eltöltött hét méltó befejezéseként.

nek a tanultakat, egy hasznosan eltöltött hét méltó befejezéseként.

Mindezt legyen Istené a dicsőség!

Györky Sz.

Tanévnyitó és hálaadó istentisztelet Kisgéresben

A Zempléni Egyházmegye Kisgéres Egyházközsége minden tanévnyitót istentisztelet keretében ünnepel, amely során gyerekek és tanítók Isten áldásával indulhatnak az új iskolai évnél. Ez alkalommal külön örömmel tartották meg a hálaadó istentiszteletet, mivel a helyi Alapiskola épülete két osztályteremmel, ill. az egyik régi osztályterem átalakítása által tornateremmel is bővült, az Emberi

Erőforrások Minisztériuma támogatásával, különösen Balogh Zoltán miniszterelnöki biztos személyes segítségével.

A tanévnyitó- és hálaadó istentiszteletre 2018. szeptember 2-án került sor 15:30 órai kezdettel a kisgéresi református templomban, amelyet Nt. Blanár Erik helyi lelképásztor rövid beszéde nyitott meg, s köszöntötte a megjelenteket, köztük Egyetemes Egyházunk püspökét, Ft.

Fazekas Lászlót, egyetemes főgondnokunkat, Fekete Vincét, valamint Balogh Zoltán miniszterelnöki biztost, Nt. Kendi Csaba esperest, Ft. Géresi Róbert püspök-helyettesét, aki Alma Materjába tért vissza, ill. Gris Emese Diána főkonzulasszonyt, Rák Józsefet, Herceggút testvértelepülés polgármesterét, és további megjelent lelkészeket, vendégeket.

Igehirdetéssel Egyetemes Egyházunk püspöke, Ft. Fazekas László szolgált, a 25. zsoltár alapján. Igehirdetésében hangsúlyozta, hogy tudatában van annak, hogy a mai fiatalok élete nem könnyű, mert sokféle út közül választhatnak. A sok új út és választási lehetőség mellett azért nem szabad elfeledkezni arról, hogy a Szentírás nem elavult és nem rossz út, s ezért a fiatalok, szülők előtt is ott áll a lehetőség, hogy gyermekeiket Isten útján vezessék.

Az igehirdetést követően, a jelenlevők meghallgatták Blanár Panna előadásában Reményik Sándor: Templomot és iskolát c. versét. Ezután került sor Balogh Zoltán miniszterelnöki biztos ünnepi kö-

szöntőjére, aki arra biztatta a jelenlevőket, hogy becsüljék meg a helyben fellelhető értékeket, s tartsák azokat kincsnek, mert nem kell elmenni a világ végére, hogy kincset találjon valaki. Hangsúlyozta, Magyarország kormánya igyekszik a keresztyénséget építeni határon innen és túl, hogy a magyarság ne csak megmaradjon, hanem fejlődjön is.

A helyi alapiskola tanulói gitár, furulya és zongorakísérettel énekeltek, amelyet a minden jelenlevő tanuló és tanító személyes megáldása követett. A Himnusz eléneklése után a jelenlevők átvonultak a helyi alapiskola épületéhez.

Az ünnepélyt Kiss Eszter tanuló szavalata nyitotta meg, majd a gyermekek és a Dávid lantja nevű énekcsoport által előadott zsoltárfeldolgozás követett. Aszszonyi Zsuzsanna igazgató, majd Furik Csaba polgármester-fenntartó ünnepi

beszédét követően Balogh Zoltán, Ft. Fazekas László és Furik Csaba közösen vágták át az iskola bejáratát jelképező szalagot, s az intézményt hivatalosan is átadták használatra. A jelenlevők megte-

kintették a felújított helyiségeket, majd a szülők által készített szeretetvendégséggel zárult az ünnepély.

Mindezt legyen Istené a dicsőség!

Györky Sz.

Árnyak és fények a Futball VB kapcsán

Aránylag gyorsan háttérbe szorult a világbajnokság történéseinek elemzése. Franciaország világbajnok lett, a nagy esélyesek, mint Argentína, Németország, Brazília, Spanyolország nagyon hamar váltak az események „szemlélőjévé”, mivel esélytelennek tartott csapatok legyőzték őket. A keresztyén ember számára azonban ez az esemény sem közömbös. Nagyon is sok tanulsága van, ezért a pályán történtek mellett jó tájékozódunk a „mellékes” történésekről is. Például Argentína. Az 1978-as VB nyitó mérkőzésén hathatós bírói segédlettel legyőzték a magyar válogatottat, s ez a bírói „hátszél” végig kísérte a csapatot a világbajnokság megnyeréséig. Most is nagy esélyesként érkeztek és nagyon gyorsan távoztak. Előzményként az „Israel Heute „júliusi számából egy rövid írás: **Messi kényszer alatt.**

Röviddel az Oroszországban rendezett világbajnokság kezdete előtt az Argentin válogatott előkészítő mérőzést akart játszani az izraeli válogatottal Jeruzsálemben. A belépőjegyek mind elkeltek, hisz a helyi szurkolók nagyon szerették volna látni a világ legjobb játékosainak mondott csapatot. A palesztinok és Izrael ellenségeinek mozgalmait nem tudták elviselni, hogy Messi és csapata Jeruzsálemben lépjen pályára és óriási kampányba kezdtek ennek megakadályozására. A fenyegetések, nyo-

másgyakorlás hatására Argentína lemondta a találkozót. A palesztinok olyan messzire mentek, hogy a FIFA vizsgálatot indított a Palesztin Futbalszövetség elnöke, Jibril Rajoub ellen, aki Lionel Messi elleni támadásra, mezének és arcképének elégetésére szólította fel a szurkolókat, ha Jeruzsálembe menne. Az izraeli, és sok arab szur-

kolók számára is nagy csalódás volt a mérkőzés elmaradása. De az argentinok Izland elleni kiábrándító első mérkőzését követően (1:1, Messi tizenegyest vétett) az izraeli védelmi miniszter, Lieberman megjegyezte „Ha Messi a sirtófalnál imádkozott volna a sikerért, akkor ez nem történt volna meg.”

És most a VB döntő mérkőzéséről. Gondolom nem csak nekem jelentett megütközést, hogy Franciaország –

Horvátország mérkőzés vezető bírója argentin volt. Argentína a csoportmérkőzések során megszegyenítő vereséget szenvedett el Horvátországtól, s ezzel idejekorán elbúcsúztak a továbbjutástól. Több sportújság megírta, hogy a francia csapat legjobbjá az argentin bíró volt!

Szenegál (volt francia gyarmat) és több afrikai ország azt ünnepelte, hogy a fekete földrész lett a világbajnok. Párizsban, és több francia nagyvárosban bizony eléggé afrikaira sikeredett az ünneplés is, autógyújtogatással, kirakat betörésekkel, erőszakkal, példát mutatva, miként viselkedik egy sport-világelső ország „népe”. Míg a második helyezett horvátok énekeltek, szórakoztak minden kilengés nélkül. A „nagy nyugati kultúrák” sajtója végül azt vetette a horvát ünneplők szemére, hogy egy nacionalista énekes lépett fel az ünneplő sokaság előtt. Ezen „szálka” megtalálása után, már nem is foglalkoztak a „saját szemükben levő gerendával”!

Hja, a horvát csapat egyik tagja kifizette szülőfaluja lakosainak összes adóságát! A világbajnok csapat tagjai már nem találtak segítségre szoruló származási országukban, pedig gondolom, nem aprópénzért, de nem is nemzeti büszkeséért futballoztak!

CsL

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

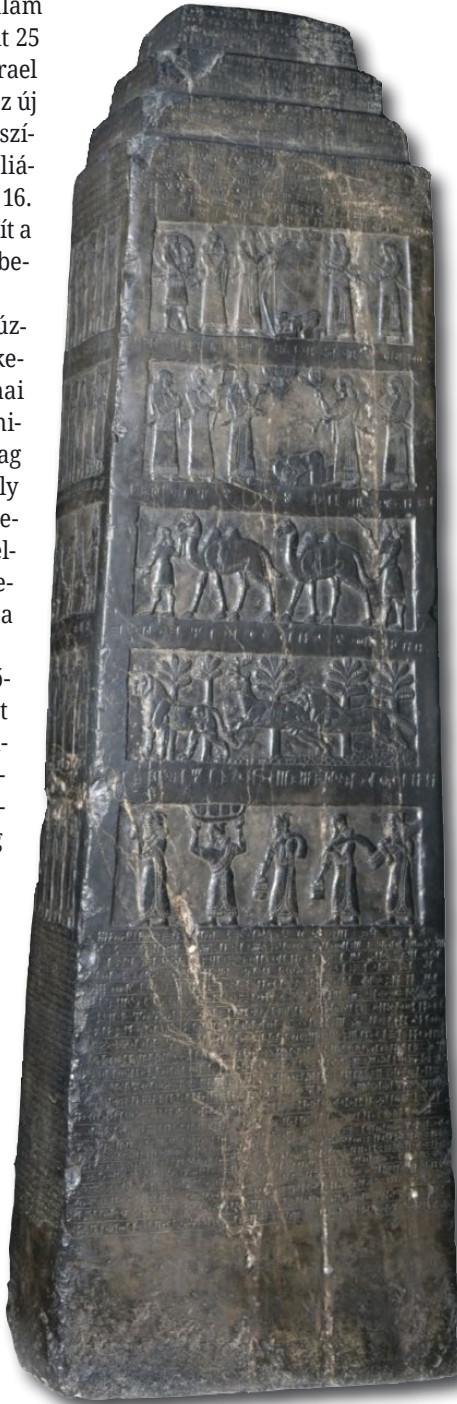
AsszírIA – Irán:

A történelem veszélyes ismétlődése?

Irán nyilvánosan felszólított a zsidó állam megsemmisítésére. A síta állam az elmúlt 25 évben egyre nagyobb fenyegetést jelent Izrael számára. Nincs új a nap alatt. Korábban, az új technológiai ismeretek birtokában, az asszírok is ugyanezt tették. Erről tudósít a Bibliában Ézsaiás 7. része, a 2. Királyok könyve 16. része és a 2. Krónika 28. része. Erről tudósít a III. Salmanassar idejében készült fekete obeliszk felirata is.

Mire tanít a múlt? Talán ismét háborúzon Izrael? Esetleg adja meg magát? Vagy keressen szövetségeseket Irán ellen? A mai Irán azért hasonlít az ókori Asszíriára, mivel a többi környező államnál stratégiaileg fejlettebb, s ez által a régió számára komoly fenyegetést jelent. A bibliai időkben a fenyegetés kivédésére szövetségi rendszert kellett létrehozni. Talán korunkban is sor kerülhet erre zsidók és szunniták között a síitákkal szemben?

Dávid és Salamon uralkodását követően szociális problémák miatt az ország két részre szakadt. Közben AsszírIA nagyhatalommá vált az akkori Közel-keleten, megbontva a stratégiai egyensúlyt. A többi államhoz képest az asszírok technologiaileg fejlettebbek voltak, s ez fenyegetést jelentett a szomszédos államok biztonságára. Addig az ideig (Kr.e. a 9. század) a ló vontatta harci kocsik jelentették a haditechnika csúcsát. Az új birodalom felfedezte a lovasságot, amely két újtáson alapult. Erősebb lovakat tenyésztettek, amelyek elbírták a nehézfegyverzetű lovasokat. Felfedezték a nyerges és a kengyelt. A lovas így biztonságosabban használhatta kardját és lándzsáját. III. Salamanassar király (Kr.e. 850) egymás után foglalta el az államokat. Bár politikailag nem voltak egységesek, de 12 király szövetségre lépett AsszírIA ellen. A koalíciót Izrael királyja Ahab vezette, s tagja volt Josafát Júda és Hadad Arám (a mai SzírIA) király is. Kr.e. 853-ban a mai SzírIA északnyugati részén Qarqar-nál ütköztek meg az asszír haderővel. A csatát a Kurkh – obeliszk, amelyet 150 évvel ezelőtt Törökországban találtak meg, írja le. E szerint a hatalmas asszír sereg nagy győzelmet aratott. A valóság azonban más, ugyanis a 12 király szövetséges hadereje megfutamította az asszír sereget és ezzel stabilizálta a régió helyzetét, mivel az asszír hatalom terjeszkedését megfékezte. Az egyben arra kényszerült, hogy helyzetét újra értelmezze. Egy híradó hálózatot hozott létre gyalogos és lovas futárokból. A birodalom kerek 100 év múltán III. Tiglath-Pileser király idejében vált ismét fenyegetéssé a szomszédos országok számára. A környező királyságok három lehe-

tőséget mérlegeltek: 1. Újra szövetségre lépni és hadat üzenni, 2. Megadni magukat, 3. Nem venni tudomást a fenyegetésről. Áház, Júda király a fiatal és tapasztalatlan volt, ezért a semlegességet választotta. Izrael király a Pekach és Rezin, Arám király megpróbált szövetséget létrehozni, mint száz évvel korábban elődeik, hogy az ellenséget a csatamezőn győzzék le. Mivel Áház nem támogatta őket, először Júdat támadták meg, hogy a jeruzsálemi vezetést eltávolítsák, és Dávid király másik leszármazottját ültetve a trónra, bebiztosítsák a hármas szövetséget.

Ebben a válsághelyzetben küldte Isten Ézsaiást Áház királyhoz: *Akkor így szólt az ÚR Ézsaiáshoz: „Menj ki Seárájásúbb fiaddal együtt Áházhoz a Felső-tó vízvezetékének a végéhez, a Ruhafestők mezejéhez vezető útra, és mondd meg neki: Légy óvatos, maradj nyugton! Ne félj, ne lágyljon meg a szíved e két füstölő, üszkös fadarab miatt, az arámi Recinnek és Remaljá fiának a haragja miatt! Mivel azt a gonosz tervet szőtte ellened az arámi Recin az efraimi Remaljá fiával együtt, hogy vonuljunk föl Júda ellen, törjünk rá, kapcsoljunk magunkhoz, és tegyük királyává Tábal fiát, azért ezt mondja az én Uram, az ÚR: Nem sikerül, nem úgy lesz!”* (Ézsaiás 7,3-7)

Az összeesküvés meghiúsult, s Áház király megpróbált bosszút állni. A Biblia beszámol az edómiták és a filiszteusok támadásáról, amelyek gyengítették mindkét királyságot. Áház király Ézsaiás próféta tanácsát elutasítva megadta magát az asszíroknak. A próféta figyelmeztette a következményekre. A templom kincseiből küldött ajándékot az asszír királynak, aki legyőzte az arám királyságot, s Damaszkuszban fogadta Áház királyt. Az feladva hitét és zsidó mivoltát egy pogány oltárt vitt Damaszkuszba Jeruzsálemba, s felállította a templomban. Így vezette be Áház király a bálványimádást a jeruzsálemi szentélyben. Ennek az eredménye lett a babilóniai fogság, amelyre Ézsaiás és más próféták figyelmeztettek. Tiglath-Pileser elfoglalta először az északi királyságot (Kr.e.722), s elhurcolta a lakosságot. (Az elveszett 10 törzs) A déli királyság még 100 évig fennállt, de nagyon meggyengült. Megsemmisülésére Kr.e. 586-ban került sor.

Izrael napainkban hasonló helyzetben van. Nagyon nehéz eldönteni miként viszonyuljon Iránhoz.

*Avshalom Kapach, Israel Heute
Fordította: Csoma L.*

REFORMÁCIÓ UTÁN

A reformáció századának végén az ellenreformáció jegyében zajló európai rendezés – különösképpen a Fehérhegyi Csata után (1620) a közép-európai protestáns hegemoniát megtöri, a hitújítás képviselője a térségben az Erélyi Fejedelemség marad. Az 1630-as évektől a római katolikus egyház minden politikai és anyagi támogatást megkap ahhoz, hogy újjászervezze magát és ezzel párhuzamosan háttérbe szorítsa a hazai protestantizmust. Ennek során a protestánsok fizikai kiirtásának a terve is fölmerül és csak a külföld botránkozása miatt hiúsul meg. A gályarabok gyászévtizedét (1671-1681) követően a protestánsok fizikai üldözése csupán elvben szűnik meg, mint ahogy a szabad vallásgyakorlás is inkább csak elvben szabad. A Tolerancia-rendelet (1781) nagy lépés a felekezeti emancipáció felé, de a protestánsok hátrányos megkülönböztetése addigra olyan mélyen rögződött társadalmi gyakorlat, amit jogilag csak az 1848-as törvények szüntettek meg.

Az tehát, hogy a római katolikus egyházzal szemben a kb. 2,5 évszázadon keresztül gyakorolt pozitív diszkrimináció révén behozhatatlan előnyre tett szert a protestánsokkal szemben; hogy az ország három részre szakadásának megszűnésével (1686) a római katolikus szervezeti fölény érvényesítését korlátlanul kihasználhatta; hogy a törökellenes felszabadító harcok során kipusztult vagy elmenekült az őshonos magyar lakosság nagy része az ország közepéről; – mindez nem tett jót a „magyar vallásnak”. A protestantizmus hátrált, védekezésre szorult az ortodoxia bástyái között, s ez elvette tőle azt a korábbi nyitottságot, mely a megújulás útján kereste és találta meg az időszéri megoldásokat.

A 19. század föleleveníti az uniós törekvéseket, a klerikusok és világiak küzdelmét az egyházkormányzatért, s már szembe kell nézni a szekularizáció, a hatalmi elnyomás, a forradalom és szabadságharc utáni megtorlás, a szabadelvű ideológia, az egyházi kultúrharc kihívásaival. S bár minden területen születnek eredeti, hazai szerzőségű munkák, általánossá válik – napjainkig – a nyugati teológiai tanok interpretálása, s a testvéregyházak gyakorlatának hazai bevezetése, kegyességi irányzatainak terjesztése.

A Magyar Királyság trianoni szétदारabolását követően a Horthy – korszak vallási reneszánsza mégis a hazai protestantizmus méltó társadalmi súllyal történő megjelenését biztosította a maradék országban a római katolikus egyház mellett, és minden téren sikerült sokat ledolgozni az évszázados, hátrányos helyzetének adósságaiból.

A II. világháború után az ateista diktatúrában megbénított, igazán talpra nem állt, és egyre jobban eljelentéktelenedő egyház tendenciája, majd a posztkommunista állapota nem feltétlenül az egyházi és társadalmi megújulás bajnokának a képét mutatja.

Rendhagyó eszmélődésünket, nem az ellenreformáció és az azt követő korszakok egyháztörténetének részletezésével folytatjuk, hanem szeretnénk értékelni az elmúlt – jubileumi esztendő – megemlékezéseinek a következményeit és eljutni az idősebb kérdésekig: mi történt a reformációi megemlékezé-

sek alatt és után?

A reformáció 500 éves jubileumán számtalan előadás és publikáció foglalkozott az egyház megújulásával, a megemlékezéseken túl mégsem történtek lényeges események. Szeretnék emlékeztetni arra, hogy a hitvalló eleink nem így viszonyultak a korabeli problémákhoz: szinte minden regionális és országos összefövetel alkalmával határozatokat hozó zsinatot tartottak, igen nagy számban, melyeken az evangélium szellemében, a testvér-egyházak gyakorlatát figyelembe véve igyekeztek orvosolni a fölmerült problémákat, áthidalni a nehézségeket. Napjainkban ennek csupán a halvány árnyalatait fedezhetjük fel. A legfontosabb kérdések legtöbbször napirendre sem kerülnek: - reformáció ide, vagy oda, minden megy tovább ugyanúgy, mint korábban.

Pedig mindaz, amit a hazai protestáns egyházak letettek az asztalra – egyházszervezet, iskolák, egyházalkotmány, dogmatikai döntések, teológiai irodalom, liturgia, új kegyesség, stb., minden a megújulásból született és megújulásra szorul. S kijelenthetjük, hogy a 16. században a protestánsok által a római katolikus egyházzal szemben érvényesített kommunikáció-technológiai fölény, az olvasási kultúra kibontakozása, az igehirdetésen keresztül az irodalmi nyelv megszületése, a stilisztika, majd a vallási anyanyelvűségből a szellemi-művelődési-nyelvi egység megőrzése, a köznyelv gazdagodása, ¹ egyes tudományterületek föllendülése, számos más, haladó vívmánnyal együtt – ugyancsak mind a megújulás másodlagos gyümölcseinek tekinthető.

Ha az egyházunk megújulásának jegyében nem történnek érdemi lépések, nem születnek döntéssorozatok, nem valósulnak

meg reformok, akkor minden lelkipásztor és helyi közösség egyénileg felelős azért, amit a megújulásért tesz vagy nem tesz. Az egyházi struktúrák megváltoztatására egyénileg nyilván nem vállalkozhat, de a tanítás, lelkigondozás, példamutatás területein sok múlhat rajta. Az univerzum titkaitól a világ dolgaiban, az ország állapotán, a nemzeti ügyeken, a társadalmi, gazdasági, művelődési kérdéseken át szerencsés, ha kialakítja a véleményét azon a szinten, melyen már felvilágosítással, iránymutatással, ismeretanyaggal, tájékoztatással szolgálhat. Ez nem jelenti azt természetesen, hogy mindenkinek mindenhez értenie kell, de az egyetemesen, bennünket érintő sorskérdésekhez hozzá kell tudni szólni.

Azért is, mert ha fölteszük a kérdést, hogy milyen perspektívái vannak a keresztyén felekezeteknek a globalizálódó világban, válaszként láthatjuk, hogy:

- a keresztyénség a vezető helyét a világvallások között rohamosan elveszíti,
- Nyugat-Európában a keresztyén egyházak bázisát adó fehér népesség jövője - a demográfiai mutatók alapján – megpecsétlődött,
- a kulturális és vallási keveredés elé néző nyugat-európai népesség az erkölcsi gyökereitől elvágvá, önfeladóvá átnevelve tesz pontot a hagyományos európai kultúra végére,

¹ Balázs Géza: A reformáció és a magyar nyelv. = Valóság 2017/nov. 111.

- ezzel hozzájárul a 10 milliárdos lélekszám felé tartó emberiség tervezett lélekszám csökkentéséhez 2 milliárdra (háborúk, egészségügy leépítése, mesterségesen előállított, pusztító vírusok terjesztése, a természeti környezet mérgezése, élethetlenné tétele, stb.) aminek itt első sorban az európai fehér ember esik áldozatul.

- a Közép-Európából a nyugat által elszívott munkavállalók százezrei miatt, az előregedő őslakosság és a segélyből élő és nagyrészt nem integrálódó, etnikai kisebbség aránya növekszik. Míg Közép-Európa lakossága az elvándorlás miatt harmadával csökken, hasonlóképpen a nyugaté, ugyanezen idő alatt, pl. Afrikában népességrobbanással a lakosság megduplázódik, triplázódik és ez a tendencia érvényesül ugyan csak a nyugati országokban már nemzedékek óta megletelepített, de elenyésző mértékben integrálódó migránsoknál.

Annak érdekében, hogy a nyugati országok gazdasága fenntartható legyen, Közép-Európa földjét, vizét, természet erőforrásait és népességét fölládoznák a közel- és távol-keleti országoknak - olajat vízért, élelmiszert termőföldért - és leírnák, mint „járulékos veszteséget”. Több, mint 1000 éves történelmünk bizonyossága annak, hogy a nyugat hozzánk – és Közép-Európához - való viszonya a Pozsonyi Csata ² óta, lényegében máig nem változott.

A magyarság fogyatkozó lélekszáma mellett az etnikai kisebbségek bizonyos régiókban és fiatalabb korosztályoknál már többségbe kerültek a magyarsággal szemben. Sajtóinformációk szerint, a következő két évben még fél millióan tervezik a külföldi munkavállalást. A 16-39 éves korosztályoknál a kivándorlás meghaladja az országos átlagot. Egy német felmérés szerint a külföldi munkavállalók $\frac{3}{4}$ -e nem kíván visszatérni szülőföldjére. Prognosztizálják a magyarországi lélekszám 6 millióra csökkenését.

Mivel Isten ajándéka az élet, nekünk életpártiaknak, első sorban a család, a nemzet, az ország és az egyház mai kihívásaira kell igei válaszokkal szolgálnunk. Tehát: - a globális integráció folyamatában hogyan változik a család és nem vesztí-e el azt a funkcióját, hogy továbbra is a társadalom alapsejtje maradjon? Lehet-e nemzetről beszélni ott, ahol nemzeti tudat nélküli ország-lakosok tömegei vannak többségben? Lesz-e a népességnek annyi önfenntartó ereje, hogy megteremtse az egységes, határokkal fel nem szabdalta Kárpát-medencét, mint a régi hazáját és jövődő országát? Ha a kapitalizmus körülményei között a diktatúrában fogant „(ki)szolgáló egyház álteológiáját” a gyakorlatban az „*egyházfinanszírozás álteológiája*” váltja fel, akkor megkülönböztethetjük-e egyházunkon a hitvalló egyház ismertető jegyeit?

A 2,2 milliárd keresztyén az összemberiség lélekszámának 32 %-a. A keresztyénség 13 %-a kisebbségben él. 2016-ban 200 országban hoztak államhatalmi intézkedéseket a keresztyén vallásgyakorlás korlátozására és 144 országban történt konkrét keresztyénüldözés. Ennek formái: templomfoglalás és rombolás, keresztyének elűzése lakóhelyükről, vagyonuk felprédálása, keresztyének rabszolgasorba kényszerítése, keresztyén emlékek és emlékhelyek elpusztítása, kínzások, egyéni kivégzések, tömeges vérfürdők. ³ A keresztyén a legüldözöttebb világvallás, 4 percenként a hitvallásáért hal meg egy embertársunk, aki nekünk testvérünk Krisztusban.

Mindez nem kap megfelelő média-figyelmet, hiába nyilvánítják világi részről hivatalosan is emberjogi kérdésnek, népir-

tásnak, mégis legtöbbször elmarad az egyházkormányzók reakciója, a vezető politikusok más vallásúakkal szemben elkövetett atrocitások után kifejezett részvétnyilvánítása és a pápa is csupán addig jut el, hogy aggodalmát fejezi ki a keresztyénüldözés miatt. Az elvallástalanodott és individualista nyugati liberális sajtó ui. ajnározza az összes más világvallást egyfajta szinkretizmus kialakításának jegyében, mert aki nem ezt teszi, azt ott kirekesztőnek bélyegzik. Legtöbbször elhallgatják a keresztyénüldözést, de ha ezt nem lehet, akkor nem üldözésnek, hanem inkább etnikai villongásnak tüntetik fel. A keresztyéneknek ez a hátrányos megkülönböztetése vezet oda, hogy sem Európa, sem a keresztyén világ nem mozdul igazában a saját mártírjaiért, éppen, amikor a legjobban kellene.

A liberális vallási diszkrimináció még nagyobb büntette a közvélemény irányítása terén az, hogy a kor kihívásaira adott, hiteles keresztyén válaszokat elhallgatja: ezek sohasem juthatnak el a széles nyilvánossághoz. Az ateista diktatúrából szabaduló, közép-európai országok nem tudták, hogy csöbörből vödörbe kerültek az Európai Unióban, ahol a vallási szinkretizmus előnyben részesítése valójában nem más, mint gyakorló ateizmus. Ebből épít falakat az evangéliumi válaszok, megoldások elszigetelésére. A hatástalanított és egyben megrontott, keresztyén egyházi szolgálatot azonban ugyanakkor felhasználja tömegek félrevezetésére és a „nyílt társadalom” ideológiájának a népszerűsítésére. Ahol nyugaton azokkal a – magukat keresztyéneknek mondó – felekezetekkel találkozunk, melyek a „nyílt társadalom” ideológiáját teológiailag támogatják - a gender-elmélet torzszüleményeit, az azonos neműek kapcsolatát, a betegséggé szelídített pedofiliát, fiatalkorúak és rokonok házasságba kényszerítését, az állatokkal fajtalankodást, stb.-t - tehát mindazt, ami nem igazolható hitünk és életünk egyedüli zsinórmértékével, ott ki kellene jelentenünk, hogy nem tekintjük őket sem keresztyéneknek, sem egyházaknak. A társadalom felé ui. olyan egyház-képet vetítenek, mely vagy a küldetését megtagadva hallgat, vagy pedig használhatatlan válaszokat ad és a nevetségességig fokozott hiteltelensége, romlottsága szinte mindenki előtt nyilvánvaló. A nyugati keresztyénség nagyrészt már ennek az áldozata. Cinkosok közt pedig vétkes, aki hallgat.

Nagy tiltakozást váltott ki napjainkban a liberális oldalon az a sorozat, mely leleplezi a soha meg nem szavazott, a többség által el nem fogadott, liberális ideológiai terror működését és elvi alapjait, kimutatva, hogyan küzdenek minden eszközzel, minden időben, minden ellen, ami nem baloldali és nem szabadelvű. ⁴ A petíciót benyújtó, a szerző ellen tiltakozó, liberális, ún. „*értelmiségiek*” mércéje kettős, vagyis erkölcsstelen: akkor pl. nem hallatták a hangjukat, amikor egy migránsmogató szervezet elnöke, más hasonló szervezetekkel egyetértésben azt nyilatkozta, hogy bármilyen migráns csoport jobb, mint a hazai magyar népesség. ⁵ Pedig a nyilatkozata mélyen sértő nemcsak a „*magyar vallás*” minden gyülekezetére, egyházszervezetére, hanem a magyar keresztyénség egészére nézve is.

Az európai tapasztalatok egyébként semmivel sem támasztják alá a hivatkozott feltételezését. Pl. a 2015/2016. évi németországi viszonyok alapján, ahol 1,2 millió menedékkérővel foglalkoztak, megállapítható, hogy azok 1/3-a leány és asszony, akik egyáltalán nem gondolnak arra, hogy valamikor is munkát vállaljanak. A férfiak 50,2 %-a egy év után is munkanélküli. 35 %-uknak semmilyen iskolai végzettsége sincs. Egy vizsgálat szerint a döntő többségük – európai mércével mérve – csökkent szellemi képességűnek nyilvánítható. Amióta Németországban élnek, tetemesen emelkedtek a bűnözési statisztikák, pedig még

² 907-ben „Ungros eliminandos esse” – a magyarokat ki kell irtani – jelszóval tört házánkra a legyőzhetetlennek vélt német haderő, mely Árpád nagyfejedelemünk és fiait által vezetett magyar seregektől döntő vereséget szenvedett.

³ Fakhouri Youssef: Keresztyénüldözés napjainkban. = Új Ember 2015.04.19.

⁴ Szakács Árpád: Kinek a kulturális diktatúrája? I-X. = Magyar Idők 2017. nov. 16/2018.

⁵ A Menedék Egyesület elnöke: Melegh Attila. = Origo 2018.01.23.

kozmetikázni is próbálták őket. Ugyancsak tiltott, de nagyon súlyos téma, hogy olyan betegségeket, járványokat hoznak magukkal, melyekkel szemben az európai népesség semmiféle védettséggel nem rendelkezik. A csakhamar 300 millióra emelkedő németországi lakosságból csupán 60 millió tekinthető majd a német őslakosok leszármazottjainak.

Emlékeztetek arra, hogy a Pán-Európai Unió létrehozásának terve kapcsán merült fel az európai népesség kicserélésének gondolata. A fajkeveredés eszközével olyan sötétbőrű, primitív népeiséget kívántak létrehozni, amely tökéletesen irányítható lett volna azok által, akik ezt eltervezték.⁶

Ugyancsak emlékeztetjük: az Új Világrénd (New World Order) nem titkolt törekvéseiből:

- „kultúra” - címén a művelődés öncélú szórakozással való züllesztése,
- a média diktatórikus agy mosása,
- a nemzetállamok gazdasági és politikai határainak lebontása,
- a hazafiság, nemzeti érzés nevelésének hiánya,
- a hagyományos ágazatok felszámolása,
- a tömegek áthangolása a „nyílt társadalom” értékrendjének elfogadására,
- az egyes államok eladósítása és zsarolással a liberális elvek rájuk kényszerítése,
- áttekinthetetlen, kaotikus, globális gazdasági viszonyok kialakítása,
- vallási szinkretizmus bevezetése,
- a létbizonytalanság, kiszolgáltatottság végsőkéig fokozása azért, hogy a tömegek az előre kiépített diktatúrába meneküljenek,
- a NWO koncepciójával szembehelyezkedő szervezetek, egyesületek büntetése, megfélemlítése, likvidálása.

Az ENSZ 2000-ben – a nyugdíjasok és munkavállalók egyensúlyának fenntartására hivatkozva – 2025-re az előregedő európai lakossághoz 160 millió migráns betelepítését vette tervbe határozatával. A nyugat napjainkban ennél is többet vállalt a közel- és távol keleti népesség parttalan meghívásával, semmit sem tanulva nagyvárosainak migránsok lakta „no-go zónáinak” tanulságaiból. Az arab országokban pedig üresen állnak a menekülttáborok, mert az odaérkezőkkel aláíratják – ha analfabéta, az újlényomatával – hogy betartják a helyi törvényeket, a beilleszkedési segélyt 2 éven belül visszafizetik, mert ha nem,

⁶ Lásd: Coudenhove – Kalergi Richard terve, 1922.

vagy bűncselekményt követnek el, megbüntetik és azonnal kitoloncolják őket.⁷

Beszélhetünk akár a természeti környezet helyzetéről, a tudományos és technikai haladás következményeiről, demográfiai problémákról, emberi kapcsolatok módosulásáról, internet-etikáról, alapvető emberi jogokról, a művelődést meghatározó iskolarendszerről, média-manipulálásról, politikai rendszerről, népegészségügyről, gazdasági válságokról – a fontos az, hogy a konkrét kérdésekre igei alapon a bibliai válaszokat kellene hatékonyabban terjesztenünk, hogy áttörjük a hallgatás falait és ne mondhassák, hogy a legidősebb kérdésekben az egyháznak nincs szava és nem képes tájékoztatást sem adni a népünk számára.

Napjainkban a reformációi megemlékezéseket követően Fazakas Sándor teológiai tanár a megújulás távlatait a minőségi hitélet, a személyes kegyesség, a megigazulás kifejtett tanítása, az emlékezéssel párhuzamosan az önvizsgálat és bűnbánat gyakorlása, az egyházszervezet felülvizsgálata, s az egyház prófétai szolgálatának és órállói tisztének megelevenedése mentén vázolja fel.⁸ Másutt a hitgazság, a hit és az élet összhangjának, a szabadság megélésének az érvényesülését mérlegeli.⁹ Ezek mind jó – teológiailag megalapozott - elméleti szempontok.

Az élet minden területén kardinális változások elé nézünk és valamennyi területének vannak etikai dimenziói, melyekről tanítást, eligazítást várnak tőlünk. A gyorsan változó világ azonban elszárgul a helyben járó keresztyén felekezetek mellett, amelyek egyszer csak múzeumba zárva találhatják magukat, mint kiállított anyagot, ha a „semper reformari” elvét csupán elméletben, de nem a gyakorlatban érvényesítik. Ezért is fogadjuk meg az Ige szavát:

„És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el a ti elméteknek megújulása által, hogy megvizsgálhassátok, mi az Istennek jó, kedves és tökéletes akarata.” (Rm.12,2.)

Sárospatak, 2018. július 31.

Kiss Endre József

⁷ Ezért nem mennek migránsok az arab országokba. Kínai tv riportja Ahmed About Gheittel az Arab Liga elnökével. = <https://vadhajtasok.hu/2018/07/23/ezert-nem-mennek-a-migransok...>

⁸ Ökumenikus távlatok reformáció után. = Igazság és Élet 2018/I. 180-186.

⁹ Napjaink etikai kihívásai. Ref. Ped. Int. Kvk. Bp. 2015.

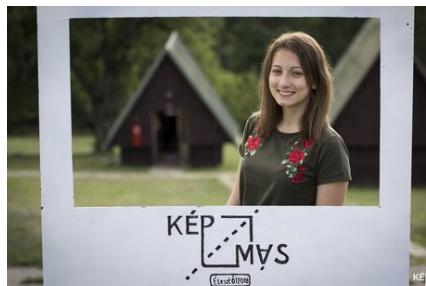
A Kárpát-medence Reformátussága

Merünk nagyobbát álmodni?

„Azért jöttem, hogy kikapcsolódjak és feltöltődjek lelkileg – de többet kaptam, mint amire számítottam” – az Élesztő pénteki napján arról kérdeztük a résztvevőket, mit tanultak az elmúlt napokban.

Kilépni a keretek közül

„Két éve is voltam már Élesztő-n és azóta több FIRESZ alkalmon is, de mindenképp szerettem volna eljönni, mert ide az egész országból érkeznek és sokakkal csak itt találkozhatok” – foglalta

össze Csicsó Ildikó. A lány hálás, hogy ezalkalommal is sok új embert ismer-

hetett meg, nem csalódott a találkozóban, a legjobban a dicsőítés és az evangélium ragadták meg. „Az elmúlt napok legfontosabb üzenete az volt számomra, hogy merjünk nagyot álmodni Istennel, merjünk kilépni a komfortzónánkból és hirdetni igéjét – mondta Ildikó. – Szép, hogy így együtt vagyunk, de az a feladatunk, hogy elinduljunk és rajtunk keresztül mások is megismerjék Istent.”

Táncold el!

„Eddig egyszer voltam Élesztő-n, de akkor csak benéztem. Most viszont

azért jöttem, hogy kikapcsolódjak és feltöltődjek lelkileg – de többet kaptam, mint amire számítottam” – válaszolt Süll Vilmos, aki az idei találkozón a táncos dicsőítést vezeti. Mint mondta, sokat tanult a programon, jó érzés volt számára látni, ahogy a táncdal a résztvevők érzéseket fejeznek ki. „A lassabb táncokkal a hálánkat mondhatjuk el, a körtánc pedig magát a közösséget szimbolizálja” – magyarázta, de azt is hozzátette, egyik alkalommal olyan lépést mutatott, ami végül nem működött a zene ritmusára. „Mindenkinek improvizálnia kellett, mikor elindult a zene, de figyeltek rám és azt láttam, hogy megvan bennük a hit és folytatásra. Ez sokat jelentett” – idézte fel Vilmos.

Jó alap

Hornyák Enikő számára ez a második Élesztő, amin részt vesz, önkéntesként érkezett, a Beülő elnevezésű kávézóban segít. A találkozó alatt a legjobban Süll Tamás párkapcsolati szemináriu-

ma, az I-LOVE-YOU érdekelte. „Három nap alatt végignéztük, milyen alapon választunk párt, milyen nehézségek gátolják az elköteleződést és mi következik az után, ha ezt az utat választjuk” – fogalmazott Enikő. Mint mondta, meghatározó volt számára, hogy egy párkapcsolat alakulásánál mennyire fontosak a közös célok, mert ezek hiányában valamelyik félnek alkalmazkodnia kell és hosszú távon ez elválaszthatja a feleket. „Jól éreztem magam, jó egyedülállóként azon gondolkodni, mi szerint választok párt – tette hozzá. – Nagyon jó alapot adott az alkalom és tetszetek a játékok, amik emlékeztettek, hogy férfi és nő mennyire másképp gondolkodik – ezt mindig figyelembe kell vennünk.”

Így folytatódik

Jónás István úgy érzi, jelenleg nem

olyan erős hitében, mint amennyire szeretne, de tudja, hogy okkal érkezett az Élesztőre – első alkalommal. „Ha nem gondolnánk mind azt, hogy itt az igazságról hallunk, nem lenne keresnivalóm ezen a találkozón. De számomra bizonyosság, hogy ebben a közösségben otthon lehetek és mind ugyanarra tekintünk” – hangsúlyozta a Budapestről érkezett fiatalember. István azt is elmondta, az egyik délelőtti ének közben, a kislányát a kezében tartva könnyekig meghatódott, mert eszébe jutott, hogy gyermeke egy évvel ezelőtti keresztlőjén megfogadták: hitben nevelik föl. „Eltöltött a hála, hogy láthatom, ez Anna életében az az alkalom amikor erre az útra léphet: rajta is van Élesztős karszalag, azokkal a gyerekekkel nő majd fel, akikkel itt találkozott. Látom, hogy amit a keresztlőn megígértünk, azt most lélekben, fizikailag és szellemileg is megvalósítjuk” – vallja István.

Farkas Zsuzsanna,
fotó: Szarvas László
reformata.sk

Augusztus 20-ai ünnepség Splitben

2018. aug. 19-én, vasárnap 18:00 órai kezdettel került megrendezésre az államalapító Szent István király ünnepe, melyet a HMDK Split-dalmát megyei egyesülete szervezett meg a nyári kultúrnapok keretén belül Splitben, a Városi kisebbségi képviselők helyiségében. Az alkalmon köszöntőt mondott az ideiglenes magyar konzul, Gárdos Béla, a tiszteletbeli magyar konzul, Ivo Staničić, a spliti Kisebbségi bizottság elnöke Tonči Blažević.

Az ünnepi programot az egyesület elnöke, Tripolszki Anikó nyitotta meg, majd Fontányi Árpád, az egyesület alapító elnöke mondott beszédet. Ezután református istentisztelet következett, melyen ígét hirdetett Nt. Kolumbán Gábor, Kazincharcika-Felső Ref. Egyházközség lelkipásztora, valamint az újkönyeret Ft.Szenn Péter, a Horvátországi Református Keresztyn

Kálvini Egyház püspöke áldotta meg. Ezt követte a Dankó Pista népdalkör rövid ének-csokra, majd pár videó, vers színesítette a műsort Tripolszki Anikó és Kalmár Kamilla előadásában. A hivatalos programot álló vacsora és kellemes társalgás követte.

A mintegy 40 résztvevő között az alkalmon jelen volt a Brácsi Magyar Egyesület elnöke, Kalmár Szilvia és férje, József is, valamint Ft.Szenn Péter felesége, Vanda és barátaik, akik egy dalmáciai református gyermektábor végeztével látogattak el a spliti magyar egyesület ünnepségére.

Istennek legyen hála, hogy ismét hallhattuk az Ő Igéjét magyar nyelven, hogy ismét lehetőségünk volt egy magyar ünnepség keretén belül református igehirdetést hallani, s bízunk benne, hogy a jó Isten utat mutat majd arra nézve is, hogy rendszeres Igei alkalmakat tarthassunk Dalmáciában. Adja az Úr, hogy így legyen.

Csoma Annamária

Krisztus erejével...

(Lukács 10:1-20)

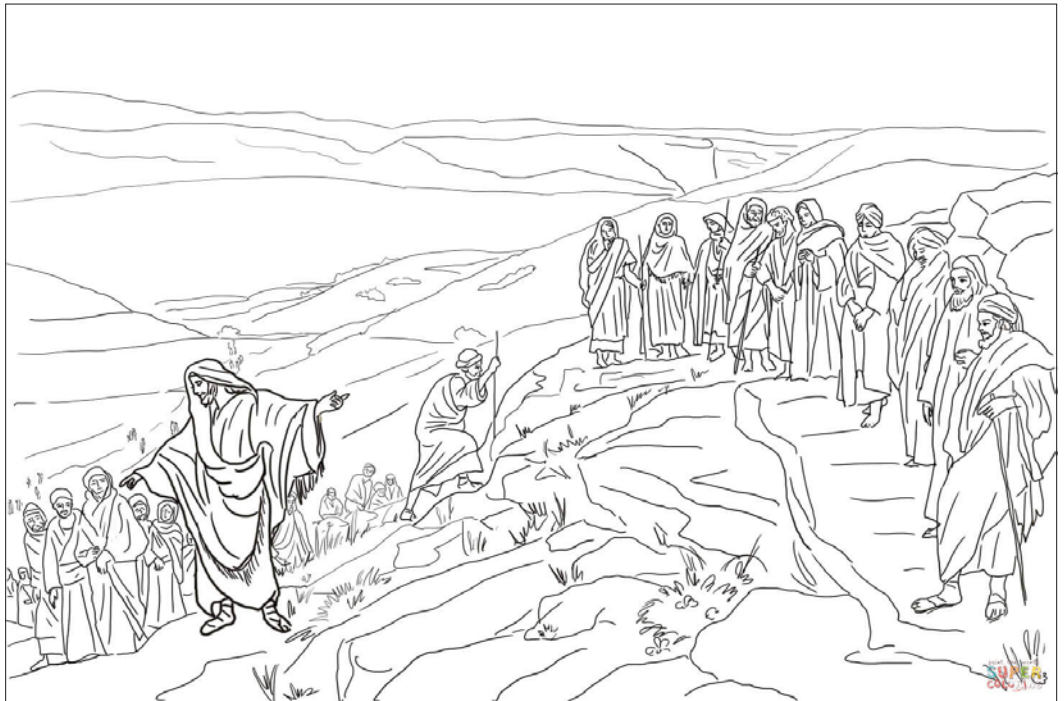
Kedves Olvasóink! A nyár úgy repült el, hogy szinte észre sem vettük. Nagyon könnyű volt megszokni a későn kelést, a sok játékot, szórakozást, kirándulásokat, fürdést. De ennek már vége, hiszen itt a szeptember, az új iskolakezdés. Újra elkezdődik a munka, a tanulás. Viszsa kell állni arra, hogy napról napra elvégezzük feladatainkat, megtanuljuk, amit elvárnak tőlünk.

Valljuk be, hogy nem egy egyszerű dolog ez! Kéthónapnyi pihenés és szórakozás után ismét elkezdeni dolgozni. Főleg úgy, hogy kint még azért jó az idő, még süt a nap, még meleg van, és mindez arra csábít, hogy inkább játsszunk, mint hogy tanuljunk és iskolába járjunk. Valahogy le kell küzdeni a lustaságot, valahonnan erőt kell találnunk arra, hogy újra felve-

gyük a munka és a tanulás fonalát. Gondolom, nem árulok el nagy titkot, ha azt mondom, hogy az erő, amire szükségünk van, az Istennél található.

Van egy történet a Lukács evangéliumában, ami arról szól, hogy Jézus kiküldi 72 tanítványát, hogy hirdes-

kat tudtok megtenni. Milyen könnyedén tudtok majd felkészülni egy-egy dolgotra, vagy feleletre. Milyen könnyen le tudjátok győzni a lustaságot, és milyen csodálatos szorgalommal telik meg az életetek. Kérjétek tehát a Jézus Krisztus segítségét, az Ő

sék az evangéliumot. De amikor visszatértetek, elmondták, hogy nem csak az evangéliumot hirdették, nem csak beszéltek az Isten országáról, hanem csodákat is tettek, és még a gonosz lelkek is engedelmeskedtek nekik Jézus nevéért. Nyilvánvaló, hogy Jézus felhatalmazta őket arra, hogy ezeket a tetteket megtegyék. Erőt kaptak Jézustól a gonosz lelkekkel szemben.

Nektek is erre az erőre van szükségetek! Le kell győzni a lustaság lelkét, a semmittevést. Meg kell erősödni a feladataitok elvégzésére. Jézus ereje pedig a rendelkezésünkre áll. Elég csak szívből kérni. Ha ezt megteszitek, akkor meg is kapjátok.

Amikor a 72 tanítvány visszatért Jézushoz, nagy örömmel újságolták el neki, hogy milyen csodákat tettek, hogy le tudták győzni a gonosz lelkeket, hogy erősebbek voltak náluk. Ha Jézus erejét használjátok, ti is csodálkozni fogtok azon, milyen nagy dolgo-

erejét, hogy neki tudjatok feszülni az előttetek álló feladatoknak, és hogy el tudjátok végezni azokat, ugyanakkor, hogy le tudjátok győzni a restséget önmagatokban. Legyen Istentől áldott, és eredményes iskolai évetek!

Imádság: Mindenható Isten! Köszönjük Neked a pihenés lehetőségét, a nyár szépségét, a szünidő napjait. Köszönjük, hogy megtartottál bennünket most is. Arra kérünk, hogy adj erőt ahhoz, hogy vissza tudjunk állni a munkába, a tanulásba. Add, hogy elvégezzük feladatainkat a Te kegyelmedből. Adj nekünk szorgalmat Urunk! Ámen.

Aranymondás: „Íme, hatalmat adtam nektek, hogy kígyókon, skorpiókon tapodjatok, és az ellenség minden erején, és hogy semmi se árthasson nektek.” Lukács 10:19

Kraus Viktor

Református Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás

Cím: Deregnő 216, 076 74 Deregnő

IČO/reg.szám: 31256732

Nyilvántartási szám: EV 5612/18

ISSN: 2585-8491

Megjelenik havonta.

Kereskedelmi forgalomba nem hozható.

Terjeszti a Deregnő-i Református

Keresztyén Gyülekezet

Szerkesztőség:

főszerkesztő: Csoma László,

szerkesztők: Csoma Annamária, Györky Szilvia,

Kraus Viktor, kárpát-medencei tudósítóink:

Fábián Tibor, Szenn Péter

Szerkesztőség címe:

076 74 Draňov-Deregnő 216,

Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,

E-mail: ladislavcsoma@gmail.com

vagy csomalaszlo@centrum.sk

Nyomja: Marián Györky - MS PRINT